

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

کیسه‌ای شدن دیواره سرخرگ

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

شرح بیماری:

آنوریسم عبارت است از اتساع یا بیرون زدگی دیواره یک سرخرگ در اثر ضعف دیواره سرخرگ. آنوریسم معمولاً در آئورت یا سرخرگ‌هایی که مغز، پاها، یا دیواره قلب را تغذیه می‌کنند، ایجاد می‌شود.

انواع:

- آنوریسم کیسه ای: تشکیل یک کیسه در یک طرف دیواره رگ خونی است.
- آنوریسم دوکی شکل: اتساع و باد کردن دیواره سرخرگ از همه طرف و به شکل دوک است.
- آنوریسم پاره شده: ترکیدن آنوریسم و خونریزی به داخل بافت های اطراف است.

علائم شایع:

- آنوریسم در قفسه سینه باعث درد قفسه سینه، گردن، کمر و شکم می‌شود. درد ممکن است ناگهانی و تیز باشد.
- آنوریسم در شکم باعث درد شدید کمر، بی‌اشتهایی و کاهش وزن و وجود یک توده ضریان دار در شکم می‌شود.
- آنوریسم در یک سرخرگ پا باعث نرسیدن خون به مقدار کافی به نقاط مختلف پا می‌شود. در نتیجه پا دچار ضعف و رنگ پریدگی می‌شود، یا اینکه متورم شده، رنگ آن به کبودی تغییر می‌کند. امکان دارد یک توده ضریان دار در ناحیه کشاله ران یا پشت زانو وجود داشته باشد.
- آنوریسم در سرخرگ مغزی باعث سردرد ضریان دار، ضعف، فلج یا کرختی، درد پشت چشم، تغییر بینایی یا نابینایی نسبی و مساوی نبودن اندازه مردمک‌های چشم می‌شود.

آنوریسم در عضله قلب باعث نامنظم شدن ضریان قلب و علایم نارسایی احتقانی قلب می‌شود.

علائم خونریزی ناشی از آنوریسم مغزی به صورت سردرد بسیار شدید و ناگهانی است و معمولاً بدون سابقه قبلی است.

علل شایع:

- شایع ترین علت آنوریسم، افزایش فشارخون است که سرخرگ را ضعیف می‌کند.
- آترواسکلروز یا سخت شدن رگ‌ها
- ضعف مادرزادی سرخرگ به خصوص در مورد آنوریسم‌های سرخرگ‌هایی که در مغز وجود دارد.
- صدمه فیزیکی
- عفونت آئورت در اثر بیماری سیفلیس
- عفونت آئورت در اثر بیماری اندوکاردیت
- عفونت آئورت بعد از جراحی آئورت

عوامل شایع خطر ساز:

- سن بیشتر از 60 سال
- سابقه حمله قلبی
- فشار خون بالا
- مصرف سیگار
- چاقی
- سابقه خانوادگی ابتلا به تصلب شرایین

تشخیص:

- تشخیص زود هنگام و درمان قبل از اینکه آنوریسم پاره شود، ضروری است. تشخیص توسط پزشک با اخذ شرح حال و معاینه دقیق بیمار صورت می پذیرد. در صورت نیاز از دیگر روش های تشخیصی از جمله موارد زیر استفاده می شود:

آزمایش خون از لحاظ انعقادی

نوار قلب

آثریوگرافی

عکس برداری

سی تی اسکن

سونوگرافی

بررسی مایع مغزی نخاعی در آنوریسم مغزی

درمان:

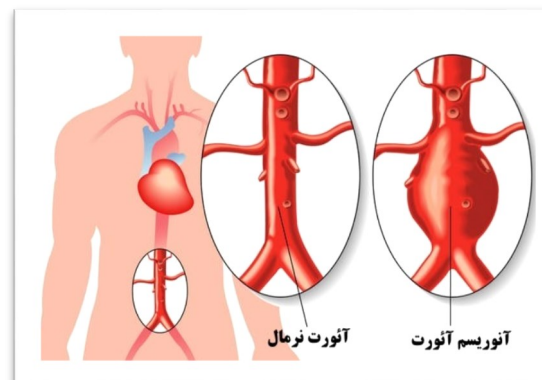
- آنوریسم اغلب به کمک جراحی درمان پذیر است. در جراحی، رگ مصنوعی به جای آن قسمت از رگ که آنوریسم دارد، گذاشته می شود. آنوریسم مغزی نیاز به جراحی اورژانس دارد. داروهای ضدانعقادی برای جلوگیری از تشکیل لخته و داروهای ضد درد، پس از جراحی تجویز می شوند.

عوارض:

- سکته مغزی
- پاره شدن آنوریسم. علائم پارگی بسته به مکان آنوریسم عبارتند از: سردرد شدید، درد شدید و تند و تیز در قفسه سینه، شکم یا پا و از دست دادن هوشیاری.

رژیم غذایی:

- از یک رژیم غذایی کم چرب و کم نمک پیروی کنید.
- مصرف انواع میوه ها و سبزیجات را افزایش دهید.
- به جای غذاهای پر چرب از گوشت کم چرب، گوشت مرغ و ماهی بدون پوست استفاده کنید.
- از روغن هایی استفاده کنید که دارای چربی های اشباع نشده می باشند مانند روغن زیتون و ذرت.
- مصرف انواع مغزهای آجیل، غلات کامل، حبوبات مانند عدس، لوبیا و ... را افزایش دهید.

فعالیت:

- به صورت منظم ورزش کنید. قبل از انجام ورزش در مورد نوع و شدت حرکات ورزشی با پزشک خود مشورت کنید.
- ورزش های سبک مانند پیاده روی و دوچرخه سواری برای شما مفید می باشد.
- از مصرف سیگار و انواع دخانیات اجتناب کنید.

مراقبت:

- در صورت وجود سیفلیس باید هر چه زودتر آن را درمان کنید.
- باید فشار خون خود را با مراجعه منظم به پزشک کنترل کنید.
- اضطراب و تنش منجر به بدتر شدن وضعیت شما می شود، تا جای امکان از محیط های پر تنش و پر اضطراب دور بمانید و انواع روش های کنترل استرس را یاد بگیرید.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- اگر شما یا یکی از اعضای خانواده علائم آنوریسم را دارید، به خصوص وجود یک توده ضریان دار در شکم یا پا، یا درد قفسه سینه یا شکمی این یک فوریت پزشکی است. با اورژانس 115 تماس بگیرید و تا زمان رسیدن آمبولانس در تخت استراحت کنید.
- اگر حمله قبلی داشته اید و بعد از آن دچار بی نظمی ضربان قلب یا علائم نارسایی احتقانی قلب شده اید.
- اگر پس از جراحی، هر کدام از علائم دوباره رخ دهد.
- در صورت بروز هر گونه علائم نگران کننده دیگر.